

ALUT
The Israeli
Society
for Children
and Adults
with Autism

אלו"ט
אגודה
לאומית
לילדים
ובוגרים
עם אוטיזם

"Leaps of Faith": Parents' and Professionals' Viewpoints on Preparing Adolescents on the Autism Spectrum for Leaving School

Megan Hatfield, Marita Falkmer, Torbjorn Falkmer & Marina Ciccarelli

[Journal of Research in Special Educational Needs](#)

First published: 17 January 2017

נקודת המבט של הורים ואנשי מקצוע על הכנת מתבגרים עם אוטיזם לקראת סיום תקופת בית הספר

למתבגרים עם אוטיזם יש קשיים במעבר מבית הספר התיכון לפעילויות שלאחר מכן, לרוב בגלל תהליך תכנון שלא תואם את הצרכים הייחודיים שלהם. במסגרת מחקר איכותני שנעשה באוסטרליה, נערכו ראיונות עם תשעה הורים של מתבגרים על הספקטרום האוטיסטי ועם ארבעה אנשי מקצוע שעבדו עם אוכלוסיה זו, על מנת לבדוק את השקפתם על תכנון שלב המעבר עבור המתבגרים.

בניתוח השוואתי של הטקסטים זוהו ארבעה נושאים מרכזיים:

לראות את התמונה הגדולה – הכוונה ליכולת לצפות כיצד פעולות עכשוויות עשויות להשפיע על העתיד והעלאת השערות לגבי כיצד החיים יכולים להיות אחרי סיום בית הספר. בגלל הקושי לעבד מידע והנטייה להתמקד בפרטים ולא במכלול, המתבגרים על הרצף האוטיסטי עלולים לפספס את המשמעות והחשיבות הכוללת של משימה ספציפית. סיוע למתבגרים לראות את התמונה הגדולה יכול לשפר את המוטיבציה שלהם להשתתף בתכנון שלב המעבר. משתתפי המחקר המליצו שהמתבגרים ייקחו חלק בפעילויות של התנדבות, עבודות מזדמנות או עבודות במשרה חלקית, ישתתפו בפעילויות בקהילה וכן שילוו על ידי מדריך אישי. פעילות כזו תספק למתבגרים התנסות מוחשית של איך החיים יכולים להיות לאחר סיום תקופת בית הספר, ויפתחו את ההבנה לגבי החיים בבגרות ובכך יגבירו את הבנתם בצורך בתכנית מעבר.

להיות נראים – אוטיזם הינו לעתים קרובות, לקות בלתי נראית, דבר המקשה על המתבגרים לקבל את התמיכה לה הם זקוקים בתהליך תכנון המעבר. לדעת המשתתפים במחקר, כדי להבטיח שהמתבגר יראה ויקבל את התמיכה הייחודית לה הוא זקוק, חשוב לכלול אותו בתכנון שלב המעבר. מעורבותו של המתבגר תעניק לו תחושה של שליטה ותגביר את המוטיבציה שלו להשתתף.

שאיפות גבוהות – המשתתפים תיארו את הערך של עידוד המתבגר לטפח שאיפות גבוהות ולתמוך בו לכוון גבוה. שאיפות גבוהות מפתחות את ההגדרה העצמית ואת החוסן של המתבגרים, ונמצא קשר חזק בין שאיפות גבוהות ובין תוצאות טובות יותר בתעסוקה בקרב אנשים על הספקטרום האוטיסטי, כמו גם באוכלוסייה הכללית.

להיות מוכנים - ההורים ואנשי המקצוע במחקר הצביעו על החשיבות של הכנה לקראת תקופת סיום הלימודים, באמצעות תכנון מוקדם של שלב המעבר. לדעתם, תכנון המעבר צריך להתחיל בבית הספר היסודי תוך עבודה על כישורי חיים, חוסן וסינגור העצמי, ולכלול גם תכנון מסלול הלימודים בשנות התיכון האחרונות: בחירת נושאי לימוד, תכנון לימודי המשך ופיתוח תכנית לקריירה.

ההכנה חשובה במיוחד למתבגרים על הספקטרום האוטיסטי, שלעתים קרובות, חווים רמות גבוהות של חרדה סביב מעברים, שינויים ואירועים בלתי צפויים. כחלק מההכנה למעבר, חשוב שיהיו יעדים ברורים ומוחשיים וצוות חזק שיגביר את תחושת השייכות. חשוב להציב מטרות שיסייעו לבני הנוער על הספקטרום האוטיסטי להבין את התמונה הגדולה ולהיות מכווני משימות. המטרות צריכות להיות מפורטות ליעדים קטנים, בכדי שהמתבגרים יבינו את הצעדים הקונקרטיים הנדרשים ויוכלו לעקוב אחר התקדמותם לעבר המטרה.

ממצאי מחקר זה משקפים את נקודות המבט של ההורים ושל אנשי המקצוע, ולכן חשוב לשקול כיצד דעותיהם עשויות להיות שונות מאלה של מתבגרים על ספקטרום האוטיזם. לאחרונה מתרחש שינוי, ובספרות על אוטיזם דוגלים במעבר משיח המבוסס על קשיים לשיח שמעודד אנשים עם אוטיזם לאמץ את השונות ואת התרבות הייחודית להם. בעוד שהורים ואנשי מקצוע במחקר זה תמכו בתכנון פרטני של שלב המעבר והצבת שאיפות גבוהות, הם גם שמו דגש על פיתוח כישורי חיים, מיומנויות חברתיות ותעסוקתיות. אלו מיומנויות חשובות בחברה המערבית, וההנחה העומדת בבסיסן היא שמתבגרים עם אוטיזם צריכים לשנות את ההתנהגות שלהם כדי להתאים את עצמם לנורמות ולציפיות החברתיות. נקודת מבט שונה יכולה להעביר את המיקוד מהפרט לחברה, ולדרוש ממקומות עבודה וממוסדות ההשכלה להיערך ולהתאים את עצמם יותר לצרכים של אנשים על הספקטרום האוטיסטי.

מחברי המחקר מדגישים כי הנושאים המובאים במאמר זה מייצגים את חוויות משתתפי המחקר סביב תכנון המעבר לסיום בית הספר התיכון, והם אינם מייצגים את מכלול המרכיבים שיכולים להשפיע על התוצאות במעבר לחיים בוגרים.